

ŞAĞIRDLƏRİN RİYAZİYYATDAN FƏALİYYƏTİNİN İZLƏNİLMƏSİ VƏ QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ ÜÇÜN RUBRİK NÜMUNƏLƏRİ

Firidə Mustafayeva,
pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru
Təbiət və pedaqoji elmlər kafedrasının müdiri
ADPU-nun Şamaxı filialı
E-mail: firide_mustafayeva.57@mail.ru

Rəyçilər: *dos. Ə.M. Kərimov,*
dos. Ə.Ə. Mustafayev

Açar sözlər: *summativ, nailiyyət, keyfiyyət, təhlil, qiymətləndirmə*
Ключевые слова: *итого, документация, качество, анализ, оценивание*
Key words: *summative, achievement, quality, analysis, evaluation*

Təhsil sahəsində aparılan köklü islahatlar təhsilin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi və struktur dəyişikliklərinin həyata keçirilməsi ilə yanaşı onun məzmununda da ciddi yeniləşmələrin aparılması nəzərdə tutur. Son illərdə islahatın tələblərinə uyğun olaraq, tədris proqramlarında və dərslərdə əsaslı dəyişikliklər həyata keçirilmiş, onların bəziləri isə tamamilə yeniləşdirilmişdir.

Məktəb riyaziyyat kursunun yeniləşdirilməsi təlimin həm məzmununun, həm də metodlarının təkmilləşdirilməsini zəruri etmişdir. Təhsil Nazirliyi riyaziyyat fənninin məzmununun və strukturunun təkmilləşdirilməsinə xüsusi əhəmiyyət vermiş və onun XXI əsrin tələbləri səviyyəsində tədrisinə köməklik göstərmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"nda müəllim amilinin, təhsil alanın öyrənməsi və inkişafı nailiyyətlərinin monitorinqi prosesində həlledici rol oynadığı, təhsil alanın savadlı və sənətləli şəxs kimi formalaşmasına müəllimin təsiri akademik bacarıqlarından, tədris təcrübəsindən və peşəkarlıq səviyyəsindən asılı olduğu qeyd edilir.

Məktəb sistemində şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi ardıcıl və sistemli proses olub, fəaliyyətin ayrılmaz tərkib hissəsi kimi bilavasitə təhsilin keyfiyyətinin dəyərləndirilməsinə və nəticə etibarilə onun yüksəlməsinə xidmət edir. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi təhsilin keyfiyyəti və inkişafı haqqında müvafiq məlumatların toplanması və onların təhlil ilə müşayiət olunur.

Qiymətləndirmə standartları təhsilin keyfiyyətinin qiymətləndirmək üçün əsas meyarları təyin edir. Şagird nailiyyətlərinin və təhsil imkanlarının qarşılıqlı dəyərləndirilməsi üçün istifadə olunan qiymətləndirmə üsulları və vasitələrinin keyfiyyətini təsvir edir və qiymətvərmə prosesinin qanuniliyinə zəmanət verir.

Məzmun standartlarının mənimsənilməsi istiqamətində əsasən aşağıdakı qiymətləndirmə növlərindən istifadə olunur:

İlkin səviyyənin qiymətləndirilməsi (diaqnostik qiymətləndirmə) şagirdlərin artıq nələri bildiyini müəyyən edir və təlimin düzgün qurulmasında müəllimə köməklik göstərir. Təlim prosesində düzgün istiqamətləndirilmiş, şagird öyrənmiş materialın təkrarına vaxt itirmir və həmçinin onun üçün başa düşülməyən və ya tanış olmayan material qalmır.

İlkin səviyyə qiymətləndirilməsinin sualları bir-biri ilə əlaqələndirilib tənzimləndirilir ki, onların bəziləri şagirdlərin hansı biliyə malik olduğunu, digərləri isə yeni materialı mənimsədiyi güman olunan şagirdləri müəyyən etsin.

Ögər ilkin səviyyə qiymətləndirilməsi şagirdlərin sinifdəki fəaliyyətini müqayisə etmək və ya sonrakı inkişafın qiymətləndirmək üçün ilkin məlumat bazasını yaratmaq məqsədilə istifadə olunursa, onda bu suallar psixometrik tələblərə cavab verməlidir.

Firidə Mustafayeva

Formativ qiymətləndirmə (irəliləyişlərin monitorinqi) vasitəsilə tədrisin düzgün istiqamətləndirilməsi həyata keçirilir, alternativ üsul və mənbələrdən istifadə və ya şagirdin daha irəliləyən addım atması ona əlavə impulsun verilməsi barədə ehtiyaclar müəyyənəndirilir.

Qəbul edilmiş standartların reallaşmasına istiqamətlənən irəliləyişlərin monitorinqi (formativ qiymətləndirmə) sinifdə hər bir şagirdin inkişafının hərəkətverici amilinə, təlimin həlledici komponentinə çevrilir. Müəllim yalnız belə monitorinq vasitəsilə tədris prosesini tənzimləyir, bütün şagirdlərin irəliləyişini təmin edir, eyni zamanda uğur qazana bilməyən şagirdlərin ehtiyaclarını öyrənmək onlara əlavə köməklik göstərir. Bu mənada şagirdlərin faktik fəaliyyətinin nəticələri müəllim üçün real indikatorlara çevrilir.

Qiymətləndirmə standartlarının və vasitələrinin hazırlanması

Hər bir fənn kurikulumunda **məzmun standartları** və onların mənimsənilməsi üçün istifadə olunan strategiyalarla yanaşı, nail olunmuş təlim nəticələrini, əldə edilmiş bilik və bacarıqların qiymətləndirilməsi üçün müvafiq **qiymətləndirmə standartlarının** nümunələri də əhatə olunur.

Məzmun standartları interaktiv təlim nəticələri olub tələbənin müvafiq bilik, bacarıq və dəyərlərə nail olmaqla səviyyəyə dəyişməsinə təmin edir.

Qiymətləndirmə standartları məzmun standartlarının hansı səviyyədə reallaşdığını yoxlamaqla baş vermiş dəyişikliklərin dərəcəsini müəyyən edir.

Qiymətləndirmə standartları müəyyən səviyyələr (məsələn, 3 səviyyə) üzrə **qiymətləndirmə sxemləri (QS)** şəklində hazırlanır. QS xüsusi növ qiymətləndirmə şkalasıdır və iki əsas məsələni əhatə edir:

Mən nəyi qiymətləndirməliyəm (obyekt, məzmun, aspektlər, tərəflər, xüsusiyyətlər)?

Aşağı, orta və yuxarı nailiyyət səviyyələrinin xüsusiyyətlərini necə müəyyənəndirmək olar?

Hər bir səviyyə müəyyən bal sistemi ilə müşayiət olunur. Bu məqsədlə, məsələn, hazırda ali təhsil sistemində istifadə edilən çoxballıq qiymətləndirmə sistemindən də istifadə edilə bilər.

QS-lər qiymətləndirmənin daha obyektiv, etibarlı və ardıcıl həyata keçirilməsinə təmin edir və tələb edir ki, hər bir müəllimin müvafiq şərtlər üzrə meyarlarını müəyyənəndirsin. QS-lər şagirdin işini qiymətləndirmək üçün müəllimin sərf etdiyi vaxtı azaldır, keyfiyyət səviyyələrini vasitəsilə müxtəlif qabiliyyətə malik şagirdlərin təhsil aldığı qrupları nəzərə almağa şərait yaradır.

QS-lər fəaliyyətin qiymətləndirilməsi zamanı istifadə olunan meyarlarla bağlı şagirdlərin məlumatlandırılmasını, onların işinin necə qiymətləndiriləcəyini və onlardan nələrin tələb olunduğunu aydın şəkildə göstərməklə konkret məqsəd və tələbləri (meyarları) müəyyən edir, şagird işlərinin keyfiyyətini daha yaxşı qiymətləndirməklə təlim prosesində irəliləyişlərin qiymətləndirilməsi üçün çərçivə təyin edir.

QS-lər mahiyyət etibarilə iki növə ayrılır:

Holistik QS şagirdlərin işi ilə bağlı ümumi təəssürat yaradır. Bu növ QS-lər sürətli qiymətləndirmə aparmaqla şagird nailiyyətləri haqqında ümumi mənzərəni təsvir edir.

Analitik QS şagirdlərin ayrı-ayrı fəaliyyət sahələri üzrə qiymətlərin təyin edir. Bu zaman şagirdlərin fəaliyyəti ardıcıl qiymətləndirməklə onların nailiyyətləri haqqında daha ətraflı informasiya verir, lakin qiymətləndirmə üçün daha çox tələb olunur.

QS-in elementləri:

qiymətləndiriləcək əsas sahələr;

nailiyyətin müxtəlif səviyyələrinin dəyərləndirmək üçün qiymətləndirmə şkalası;

səviyyə üzrə etiket: nailiyyət səviyyəsinin təsvir edən söz və rəqəm;

səviyyə deskriptoru: səviyyəsinin daha müfəssəl təsvir edən söz (ifadə);

səviyyə indikatorları: hər bir nailiyyət səviyyəsi üzrə diqqət yetirilmə məsələsinə aid konkret nümunələr;

Şagirdlərin riyaziyyatdan fəaliyyətinin izlənilməsi və qiymətləndirilməsi üçün rubrik nümunələri

Standart: nail olunması nəzərdə tutulan nəticə.

QS-lər vasitəsilə qiymətləndirmə standartlarının hazırlanması aşağıdakı ardıcılıqla aparılır:

Təlim məqsədi təyin edilir (bilik, bacarıq, münasibət, nəticə) şagirdlərin nəyi bilməsi və bacarması barədə mülahizələr dəqiqləşdirilir;

Qiymətləndirmə məqsədi seçilir (diagnostik, formativ, summativ);

Hansı növ qiymətləndirmə sxemlərindən istifadə edilməsi barədə qərar verilir (holistik, analitik);

Qiymətləndirmənin aspektləri (bilik və bacarıqlar, onların əldə olunması yolları, tətbiqi və s.), yaxud əsas sahələrin müəyyənləşdirir və təsvir edilir;

Müxtəlif nailiyyət səviyyələri keyfiyyət baxımından müəyyənləşdirilir və təsvir edilir;

Səviyyə deskriptorlarının (təsvirin dikatorları) növləri (kəmiyyət, normativ, deskriptiv) seçilir.

Deskriptiv növ seçilsə, bütün nailiyyət səviyyələrinin sözlə təsviri verilir.

Hər bir səviyyə üzrə müxtəlif nümunəvi şagird tapşırıqları hazırlanır;

Zərurət yaranarsa qiymətləndirmə sxemi nəzərdən keçirilir və lazımi dəyişikliklər edilir.

Qiymətləndirmənin hər bir aspekti üzrə deskriptorları müvafiq qiymətləndirmə sahəsinin və səviyyəsinin mahiyyətini, məzmununu təsvir edir.

Səviyyə deskriptorları tərtib edilərək aşağıdakılar nəzərə alınır:

Şagirdlərin başa düşəcəyi sadə dildən istifadə edilməsi, fikirlərin qısa və sadə ifadə olunması;

"pis", "orta səviyyəli", "kafi", "yaxşı" və ya "əla" kimi qeyri-müəyyən və formal deskriptorlardan istifadə edilməməsi;

İmkan daxilində müşahidə oluna bilən bacarıqların və ya təlim nəticələrinin xüsusiyyətlərinin təsvir edilməsi;

Qiymətləndirmə səviyyələrinin sərhədlərinin optimal müəyyənləşdirilməsi, qəbul edilmiş intervalları bərabərliyi;

Səviyələr şkalasının tələbə nailiyyətlərini tam əhatə etməsi;

Nailiyyət səviyyələri üzrə təsvirlərin məzmununu eyni üslub və formada tərtib edilməsi;

Fəaliyyət səviyyələrinin bütün aspektlər üzrə uyğun olması (məsələn, bir aspekt üzrə 4-cü səviyyə qiyməti ilə müqayisə oluna bilməsi).

- əvvəlcə "ən yüksək", sonra isə "ən aşağı" səviyyələrin müəyyənləşdirilməsi, daha sonra isə

"aralıq" səviyyələrin hazırlanması;

- ən yüksək səviyyələrin real olması

- ən aşağı səviyyənin yalnız çatışmazlıqları deyil, həmçinin minimal nailiyyətin xüsusiyyətlərini əks etdirilməsi;

Qiymətləndirmə standartları hazırlanarkən aşağıdakı amillərə diqqət yetirilir;

• bəzi məzmun alt-standartları hazırlanarkən hər birinə ayrılıqda olmaqla, bəzilərinə isə qrup halında bir qiymətləndirmə standartları hazırlana bilər.

• məzmun alt-standartı qiymətləndirmə üçün az əhəmiyyətli olduqda ona qiymətləndirmə standartı hazırlanmaya bilər;

• bir sıra hallarda hər hansı bir məzmun alt-standartı üçün qiymətləndirmə standartlarının hazırlanması mümkün olmaya bilər;

Məhz bu səbəblərə görə qiymətləndirmə standartlarının hazırlanmasında baza rolunu oynayan və təlim standartlarını, gözlənilən təlim nəticələrini təyin edən hər bir fənn kurikulumu, adətən, qiymətləndirmə standartları toplusundan daha əhatəli və geniş hazırlanır. Bəzən də bir sıra qiymətləndirmə standartları kurikulumda aşkar əks olunmasa da müxtəlif qiymətləndirmə tədbirlərində onlardan istifadə edilir.

Firidə Mustafayeva

Qiymətləndiriləcək bacarıqların təyin olunması prosesində onların idraki xarakterdə olması xüsusilə nəzərə alınır ki, bu da qiymətləndirmə tapşırıqlarının mürəkkəbliyi səviyyəsinin müəyyən olunmasında vacib şərt hesab olunur, mənim səməninin əsas xüsusiyyətlərini (məntiqi düşünmə, prosedurların yerinə yetirilməsi, anlayışların dərk edilməsi, problemlərin həlli) əhatə edir.

Şagirdlərin məzmun standartlarına nə dərəcədə nail olduğunu ölçmək və qazanılmış bacarıqlar üzrə yekun (summativ) qiymətləndirmələr aparmaq üçün qiymətləndirmə vasitələrinin (məsələn, testlər) hazırlanması aşağıdakı ardıcılıqla aparılır;

❖ qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması prosesində bu vasitələrin məqsədəuyğunluğu (məhz "nəzərdə tutulan" qiymətləndirilməsi) və etibarlılığı (real məlumatlara əsaslanması);

❖ yekun (summativ) qiymətləndirmə vasitələrində bütün standartların representativ (təmsiledici) seçiminin təmin olunması,

❖ yekun (summativ) qiymətləndirmə vasitələrində bütün səviyyələr üzrə də representativ seçimin təmin edilməsi.

Qiymətləndirmə standartları təhsilin keyfiyyətinin qiymətləndirmək üçün əsas meyarları təyin edir, şagird nailiyyətlərinin və təhsili imkanlarının qarşılıqlı dəyərləndirilməsi üçün istifadə olunan qiymətləndirmə üsulları və vasitələrinin keyfiyyətini təsvir edir və qiymətləndirmə prosesinin qanuniliyinə zəmanət verir.

Müəllim fəaliyyət zamanı şagirdlərə düzgün və fərdi yanaşmalıdır. Şagirdlərin riyaziyyatdan fəaliyyətini qiymətləndirərkən müəllim ədalətli olmalı, qiymətləndirmənin şagirdlərə müsbət təsir göstərməsinə nail olmalıdır.

Aşağıda VI sinifdə şagirdlərin riyaziyyatdan hər bir əsas məzmun standartının alt məzmun standartlarına uyğun müəyyən edilmiş təlim məqsədləri qiymətləndirmə aspekt və açar sözləri əsasında fəaliyyətini izləmək və biliyinin bacarığa çevrilmə səviyyəsini qiymətləndirmək üçün üç səviyyədə hazırlanmış bir neçə rubrik nümunələri verilir.

1. "Ədədlər və əməllər" məzmun xətti üzrə

1.1. Ədədləri, ədədləri müxtəlif formalarda verməsinə, onların arasındakı münasibətləri, ədədlər sistemini başa düşür və tətbiq edir.

Standart: 1.1.1. Tam ədədləri oxuyur və yazır

Təlim nəticəsi: Müsbət və mənfəi ədəd anlayışını qavradığını nümayiş etdirir.

Qiymətləndirmə: Anlama

Səviyyələr		
I səviyyə	II səviyyə	III səviyyə
Müsbət və mənfəi ədəd anlayışını çətin qavrayır.	Müsbət və mənfəi ədəd anlayışını qavrayır, nümunələr söyləməkdə çətinlik çəkir	Müsbət və mənfəi ədəd anlayışını qavrayır və sərbəst nümunələr söyləyir.

2. "Cəbr və funksiyalar" məzmun xətti üzrə

Standart: 2.1.1. Şifahi söylənilən tənliyi və ya iki mərhələli ifadəni yazır və əksinə, yazılı şəkildə verilmiş tənliyi və ya ifadəni şifahi söyləyir.

2.2.2. Rasional ədədlər çoxluğunda tənlikləri həll edir

Təlim nəticəsi: Ortaq vuruğun mətərizə xaricinə çıxarır

Qiymətləndirmə: İfadə etmə, Tənlikqurma

Səviyyələr		
I səviyyə	II səviyyə	III səviyyə

Şifahi söylənilən tənliyi yazılı şəkildə verilmiş tənliyi şifahi söyləməyə çətinlik çəkir	Şifahi söylənilən tənliyi yazılı şəkildə ifadə etməyi və ya yazılı şəkildə verilmiş tənliyi şifahi söyləməyi qismən bacarır	Şifahi söylənilən tənliyi yazılı şəkildə ifadə etməyi və ya yazılı şəkildə verilmiş tənliyi şifahi söyləməyi sərbəst bacarır.
Məsələnin şərtində məchulu müəyyən edə bilmir	Nisbətən sadə məsələnin şərtinə əsasən tənlik qurur, həllində çətinlik çəkir.	Məsələnin şərtinə uyğun tənlik qurur və həll edir.

3. "Həndəsə" məzmun xətti üzrə

3.1. Həndəsi fiqurların əlamət və xassələrinin araşdırılmasında təsəvvür və məntiqi mühakimələrdən istifadə edir.

Standart: 3.1.1. Müstəvi üzərində düz xətlərin, düz xətlə çevirənin, çevrələrin qarşılıqlı vəziyyəti haqqında biliklərin nümayiş etdirir

Təlim nəticəsi: İki düz xəttin qarşılıqlı vəziyyətini nümayiş etdirir.

Qiymətləndirmə: Nümayiş etdirmə

Səviyyələr		
I səviyyə	II səviyyə	III səviyyə
İki düz xəttin qarşılıqlı vəziyyətini göstərir, lakin qura bilmir.	İki düz xəttin qarşılıqlı vəziyyətini göstərir və çəkir	Verilmiş nöqtədən verilmiş düz xəttə paralel və perpendikulyar düz xətt çəkir.

4. "Ölçmə" məzmun xətti üzrə

4.1 Ölçü vahidlərinin mənasını başa düşür müvafiq ölçü alətlərindən istifadə edir.

Standart: 4.1.1. Ölçmənin nəticəsini ölçü vahidindən və ölçmə alətindən asılılığını başa düşür, ölçmədə bunları nəzərə alır.

Təlim nəticəsi: Ölçmənin nəticəsinin ölçü vahidindən asılılığını başa düşür

Qiymətləndirmə: Qavrama

Səviyyələr		
I səviyyə	II səviyyə	III səviyyə
Ölçmənin nəticəsinin ölçü vahidindən asılılığını qavramaqda çətinlik çəkir	Ölçmənin nəticəsinin ölçü vahidindən asılılığını qismən qavrayır	Ölçmənin nəticəsinin ölçü vahidindən asılılığını qavrayır və sərbəst izah edir.

5. "Statistika və ehtimal" məzmun xətti üzrə

5.1 Statistik məlumat toplayır, sistemləşdirir, təhlil edir və nəticəni təqdim edir.

Standart: 5.1.1. Lazimi statistik məlumatları toplamaq üçün müvafiq suallar tərtib edir.

Təlim nəticəsi: Statistik məlumatları toplamaq üçün müvafiq suallar tərtib edir.

Qiymətləndirmə: Tərtibetmə.

Səviyyələr		
I səviyyə	II səviyyə	III səviyyə
Məlumat toplamaq üçün sualların tərtibində çətinlik çəkir	Məlumat toplamaq üçün sualları müəllimin istiqaməti ilə tərtib edir	Məlumatın toplanması üçün dolğun və konkret suallar tərtib edir

Firidə Mustafayeva

Qiymətləndirmənin belə, məzmun standartı→təlimin məqsədi→qiymətləndirmə səviyyələri (dərəcələr) sxemi üzrə şəffaf şəkildə aparılması təhsilçilərə və təhsilçilərə strategiyalarını düzgün müəyyənləşdirməyə, qarşıya qoyduqları hədəflərə çatmağa, xüsusilə təhsilçilərə əldə etdiyi bilik və bacarıqları praktik həyatda sərbəst və sərbəst tətbiq etməyə, məktəbin vəzifəsini yerinə yetirməsinə, təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə zəmin yaradır.

Mövzunun aktuallığı. Riyaziyyat dərslərində şagird fəaliyyətinin ardıcıl izlənilməsi onun nailiyyətlərindəki irəliləyişlərin müntəzəm qiymətləndirilməsini təmin edir və şagirdlərə gündəlik həyatda lazım olan zəruri bacarıqların aşılmasını və onun ardıcıl olaraq inkişaf etdirilməsini ön plana çəkir.

Məktəb sistemində şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi ardıcıl və sistemli proses olub, fəaliyyətin ayrılmaz tərkib hissəsi kimi bilavasitə təhsilin keyfiyyətinin dəyərləndirilməsinə və nəticə etibarilə onun yüksəlməsinə xidmət edir.

Tədqiqatın elmi yeniliyi: Məqalədə riyaziyyat kursunun təlimində şagird nailiyyətlərinin izlənilməsi üçün qiymətləndirmə standartlarının hazırlanması təhlil edilmiş və qiymətləndirmə səviyyələri müəyyənləşdirilmişdir.

Tədqiqatın elmi yeniliyi və perspektivliyi ondan ibarətdir ki, burada riyaziyyatın məzmunu və standartlar əsasında rubriklər hazırlanmışdır. Artıq bu gün I-VIII siniflərdə şagirdlərin bacarıq səviyyəsi məzmun standartının müəyyən hissəsini əks etdirən, müəllim tərəfindən təyin olunan təlim nəticələrini sözlə ölçə biləcək qiymətləndirmə səviyyələri ilə müəyyənləşdirilir. Bu işə müəllimin təlim məqsədlərinə uyğun qiymətləndirmə aspekt və səviyyələrini tərtib etmək bacarıqları əldə edilməsini zəruri edir. Müəllimin dərslərində və gedişində 3-5 dəqiqə ərzində yerinə yetirilən formativ testdən istifadə etməklə şagirdin ilkin səviyyəsini müəyyən etmək və fəaliyyətini qiymətləndirmək bacarığı əldə etməsi zəruridir. Çünki belə bacarıqlara yiyələnmiş müəllim təlim strategiyalarını düzgün seçir və şagirdlərin səviyyələrini düzgün təyin edərək, onlara fərdi yanaşmanı düzgün həyata keçirir.

Praktik əhəmiyyəti: Riyaziyyat fənninin tədris edən müəllimlərə və həmçinin qiymətləndirmə rubriklərinin hazırlanması ilə maraqlananlara kömək edəcəkdir. Məqalədə ümumtəhsil müəssisələrində işləyən müəllimlərin qiymətləndirmə rubriklərinin hazırlanması ilə bağlı lazimi səviyyədə təcrübəyə yiyələnmişliklərini nəzərə alaraq, onlara kömək məqsədilə tapşırıqların qiymətləndirmə səviyyələri və dərəcələri əsasında nümunələr verilir.

ƏDƏBİYYAT

1. Azərbaycan Respublikasının Təhsil Sahəsində İslahat Proqramı. Bakı, 1999.
2. Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil sistemində Qiymətləndirmə Konsepsiyası. Bakı, 2009.
3. Təhsil haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu. Bakı, 2009.
4. Ümumi təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramları (kurikulumları). Bakı, 2010.
5. Ümumi təhsilin fənn standartları (I-XI siniflər). Bakı, 2012.
6. Ümumi təhsil məktəblərində məktəbdaxili qiymətləndirmənin aparılmasına dair müvəqqəti Təlimat. "Azərbaycan müəllimi" qəz., 2013, № 34
7. VI siniflər üçün riyaziyyat dərsləri. Bakı, 2014.
8. Mahmudov N.M. Ümumi təhsil pilləsində qiymətləndirmə. Bakı: Müəllim, 2012.
9. Mahmudov N.M., Mustafayeva G.C. və b. İbtidai siniflərdə şagirdlərin riyaziyyatdan bacarıq səviyyəsinin qiymətləndirilməsi üçün rubrik nümunələri. Bakı: 2014.
10. www.kurikulum.az

Ф. Мустафаева

ОБРАЗЦЫ РУБРИКОВ ДЛЯ ОЦЕНКИ И ПРОСЛЕЖИВАНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ УЧАЩИХСЯ ПО МАТЕМАТИКЕ РЕЗЮМЕ

В статье исследуется роль правильного оценивания по математике в общеобразовательной школе. Даются образцы приготовления рубрик для оценивания.

F. Mustafayeva

MATHEMATICS SURVEILLANCE ACTIVITIES AND EVALUATION OF STUDENTS FOR RUBRIC EXAMPLES SUMMARY

In the article researching aut role of correct evaluating in Maths in the secondary school. Giving examples in preparing evaluating rubriks.

Redaksiyaya daxil olub: 06.06.2016